

PROCEDURĂ din 23 iunie 2025 de trecere în conservare, postutilizare sau abandonare a barajelor - NTLH-033

EMITENT • MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 628 din 3 iulie 2025

Notă

Aprobată prin ORDINUL nr. 1.743 din 23 iunie 2025, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 3 iulie 2025.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) În conformitate cu prevederile art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 244/2000 privind siguranța barajelor, republicată, cu modificările ulterioare, trecerea în conservare, postutilizarea sau abandonarea unui baraj se realizează prin grija și cu responsabilitatea deținătorilor cu orice titlu ai acestor construcții.

(2) În cazul trecerii în conservare, postutilizare sau abandonare a unui baraj, deținătorul cu orice titlu asigură întocmirea unei documentații distincte care să stabilească soluțiile tehnice, lucrările și măsurile necesare generate de scopul intervențiilor asupra construcției, cu menținerea sau îmbunătățirea stării de siguranță a populației, obiectivelor socioeconomice, mediului, proprietății.

(3) Conservarea, postutilizarea sau abandonarea unui baraj se realizează cu respectarea legislației specifice sistemului calității în construcții, gospodăririi apelor, protecției mediului etc.

Articolul 2

Deținătorii cu orice titlu au responsabilitatea realizării tuturor studiilor, investigațiilor, documentațiilor tehnice, lucrărilor și măsurilor de trecere în conservare, postutilizare sau abandonare, pentru păstrarea sau schimbarea categoriei de folosință posibilă a construcției sau pentru desființarea sau demolarea acesteia.

Articolul 3

(1) Trecerea în conservare se referă la barajele în construcție oprite temporar la diverse stadii ale execuției sau la barajele existente cu probleme de siguranță sau care nu mai pot asigura folosințele, în toate cazurile fiind necesară păstrarea construcțiilor în anumite condiții până la reluarea lucrărilor pentru finalizarea acestora sau până la refacerea condițiilor de siguranță și reluarea exploatării, după caz.

(2) În cazul depozitelor de deșeuri industriale aflate sub incidența legislației siguranței barajelor la care s-au sistat depunerile, iar lucrările de închidere și ecologizare nu au fost demarate în termen de 2 ani, deținătorul cu orice titlu al acestora declanșează trecerea în conservare a acestor obiective, conform prezentei proceduri.

(3) Trecerea în conservare impune aplicarea unui ansamblu de soluții tehnice, lucrări și măsuri care să asigure, în perioada de conservare, integritatea și siguranța construcției, precum și menținerea stării de siguranță a populației, a obiectivelor socioeconomice, a mediului și a proprietății.

(4) Soluțiile tehnice, lucrările și măsurile necesare conservării în siguranță se realizează prin grija deținătorului cu orice titlu al barajului.

Articolul 4

(1) Postutilizarea se referă la barajele cu sau fără punere în funcțiune, indiferent de atingerea duratei normate de funcționare, care pot fi folosite în continuare în alte scopuri decât cele pentru care au fost realizate inițial.

(2) Postutilizarea impune aplicarea unui ansamblu de soluții tehnice, lucrări și măsuri care să asigure noua funcționalitate a barajului în condiții de siguranță, precum și menținerea stării de siguranță a populației, a obiectivelor socioeconomice, a mediului și a proprietății.

(3) Soluțiile tehnice, lucrările și măsurile necesare postutilizării în siguranță se realizează prin grija deținătorului cu orice titlu al barajului. În cazul schimbării folosinței/folosințelor barajului, deținătorul cu orice titlu poate încheia acorduri de asociere cu titularii de investiție sau cu beneficiarii noilor folosințe pentru realizarea măsurilor sus-menționate, conform prevederilor legale.

Articolul 5

(1) În sensul prezentei proceduri, abandonarea unui baraj nu reprezintă părăsirea acestuia de către deținătorul cu orice titlu și neasumarea obligațiilor privind menținerea stării de siguranță a acestuia.

(2) Abandonarea se referă la barajele care nu mai pot fi exploatate în siguranță, trecute în conservare sau postutilizate, prin decizii ale autorităților, ca urmare a riscului semnificativ pe care îl prezintă aceste lucrări asupra populației, obiectivelor socioeconomice, mediului sau proprietății.

(3) Abandonarea poate fi, de asemenea, decisă de deținătorul cu orice titlu în următoarele situații:

a) în cazul în care barajul induce un risc semnificativ asupra populației, obiectivelor

socioeconomice, mediului sau proprietății;

b) în cazul în care se constată ineficiența economică a construcției și/sau amenajării din care face parte;

c) în cazul unor modificări ale schemei de amenajare din care face parte barajul și care presupun desființarea sau demolarea acestuia.

(4) Abandonarea impune aplicarea unui ansamblu de soluții tehnice, lucrări și măsuri pentru demolarea totală sau parțială a construcției, urmate de lucrări și măsuri de reconstrucție ecologică, care să asigure scurgerea liberă a debitelor lichide și solide, inclusiv a apelor mari, în secțiunea barată inițial.

(5) Soluțiile tehnice, lucrările și măsurile necesare abandonării barajelor se realizează prin grija deținătorului cu orice titlu și trebuie să elimine efectul de biefare artificială creat de lucrarea de barare care se demolează.

(6) În cazul barajelor fără deținător, obligațiile prevăzute la alin. (4) revin autorităților publice locale, care au obligația de preluare a barajelor fără deținător, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 244/2000, republicată, cu modificările ulterioare.

Capitolul II Procedura de trecere în conservare a barajelor și de reluare a execuției pentru barajele aflate în conservare

Articolul 6

(1) Trecerea în conservare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B se propune de către deținătorii cu orice titlu și se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de autoritatea publică centrală din domeniul apelor, pe baza avizului Comisiei centrale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B.

(2) Pentru barajele încadrate în categoriile de importanță C și D, trecerea în conservare se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de către Administrația Națională „Apele Române”, în cazul barajelor din administrare, respectiv de către administrațiile bazinale de apă, pentru barajele altor deținători cu orice titlu, în baza avizului comisiilor teritoriale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, în funcție de localizarea barajului propus pentru conservare.

Articolul 7

Pentru trecerea în conservare a barajelor sunt necesare următoarele:

a) un referat tehnic privind barajul, care conține informații referitoare la stadiul atins de lucrările la baraj, starea de siguranță a acestuia, precum și alte aspecte relevante privind trecerea în conservare, întocmit de către un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor pentru evaluarea siguranței barajelor în funcție de categoria de importanță a obiectivului analizat, ținând seama de datele tehnice cuprinse în documentațiile de verificare a calității lucrărilor executate până la acea dată;

b) o documentație tehnică de proiectare pentru trecerea în conservare a barajului, care să cuprindă, în prealabil, lucrările și măsurile prin care se asigură condițiile de siguranță privind construcțiile existente înaintea trecerii în conservare. Documentația se întocmește de către o societate specializată în domeniu pentru acest tip de lucrări și ia în considerare referatul tehnic privind barajul, întocmit de expertul tehnic certificat, prevăzut la lit. a). Documentația conține, în mod obligatoriu, programul de urmărire a comportării în timp (monitorizare) a barajului trecut în conservare, valabil pe toată durata conservării, inclusiv a pregătirii acesteia;

c) referatul de expertizare-avizare pentru documentația tehnică de proiectare pentru trecerea în conservare a barajului, întocmit de către un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor pentru evaluarea siguranței barajelor în funcție de categoria de importanță a obiectivului analizat;

d) avizarea referatului de expertizare-avizare în vederea emiterii acordului de funcționare în siguranță, conform Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 105/2003 privind aprobarea Instrucțiunilor de organizare și funcționare a comisiilor de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor, NTLH-040, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 8

(1) Pe toată perioada de conservare a barajului, deținătorul cu orice titlu este responsabil de urmărirea comportării în timp și de siguranța lucrărilor aflate în conservare.

(2) Deținătorul cu orice titlu prezintă rapoarte anuale de comportare a barajului aflat în conservare la comisia de avizare centrală sau teritorială, în funcție de categoria de importanță a lucrării.

(3) Barajele existente aflate în conservare rămân în evidențele Registrului național al barajelor din România - REBAR și sub incidența legislației siguranței barajelor.

Articolul 9

(1) Reluarea execuției pentru barajele aflate în conservare încadrate în categoriile de importanță A și B se face la solicitarea deținătorului cu orice titlu și se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de autoritatea publică centrală din domeniul apelor,

în baza avizului Comisiei centrale de avizare în cazul documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B.

(2) În cazul barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, aflate în conservare, reluarea execuției acestora se face la solicitarea deținătorului cu orice titlu și se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de către Administrația Națională „Apele Române” în cazul barajelor din administrare, respectiv de către administrațiile bazinale de apă, pentru barajele altor deținători, în baza avizului comisiilor teritoriale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, în funcție de localizarea barajului aflat în conservare.

Articolul 10

Acordul de funcționare în siguranță și, respectiv, avizul prevăzute la art. 6 și 9 se obțin de către deținătorul cu orice titlu al barajului, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 105/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul III Procedura de postutilizare a barajelor

Articolul 11

(1) Postutilizarea barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B se propune de către deținătorii cu orice titlu și se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de autoritatea publică centrală din domeniul apelor, pe baza avizului Comisiei centrale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B.

(2) Pentru barajele încadrate în categoriile de importanță C și D postutilizarea se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de către Administrația Națională „Apele Române”, în cazul barajelor din administrare, respectiv de către administrațiile bazinale de apă, pentru barajele altor deținători cu orice titlu, în baza avizului comisiilor teritoriale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, în funcție de localizarea barajului propus pentru postutilizare.

(3) Acordul și avizul prevăzute la alin. (1) și (2) se obțin de către deținătorul cu orice titlu al barajului, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 105/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 12

Postutilizarea barajelor se poate realiza cu sau fără modificarea parțială sau totală a construcției principale, a amenajării hidrotehnice sau a schemei de amenajare.

Articolul 13

Pentru postutilizarea barajelor sunt necesare următoarele:

- a) un referat tehnic privind barajul, care conține informații referitoare la situația actuală a construcției, starea de siguranță, precum și alte aspecte relevante privind postutilizarea, întocmit de către un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor pentru evaluarea siguranței barajelor în funcție de categoria de importanță a obiectivului analizat;
- b) o documentație tehnică de proiectare pentru postutilizarea barajului, care să cuprindă, în prealabil, lucrările și măsurile prin care se asigură condițiile de siguranță privind construcțiile existente înaintea trecerii la postutilizare. Documentația se întocmește de către o societate specializată în domeniu pentru acest tip de lucrări și ia în considerare referatul tehnic privind barajul, întocmit de expertul tehnic certificat, prevăzut la lit. a). Documentația conține, în mod obligatoriu, programul de urmărire a comportării în timp (monitorizare) a barajului trecut la postutilizare, valabil pentru întreaga perioadă în care prezența structurii poate induce situații de risc pentru populație, obiective socioeconomice, mediu sau proprietate;
- c) referatul de expertizare-avizare pentru documentația tehnică de proiectare pentru postutilizarea barajului, întocmit de către un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor pentru evaluarea siguranței barajelor în funcție de categoria de importanță a obiectivului analizat;
- d) avizarea referatului de expertizare-avizare în vederea emiterii acordului de funcționare în siguranță, conform Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 105/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 14

(1) În cazul depozitelor de deșeuri industriale aflate sub incidența legislației siguranței barajelor, postutilizarea acestora se poate iniția numai după finalizarea lucrărilor de închidere și ecologizare, conform unei documentații tehnice care precedă documentația prevăzută la art. 13 lit. b) și care se avizează în vederea emiterii acordului de funcționare în siguranță, conform Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 105/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul depozitelor care se postutilizează prin transformarea lor în sursă de materii prime pentru reprocesare nu mai sunt obligatorii închiderea și ecologizarea acestora pe baza

documentației tehnice prevăzute la alin. (1).

Articolul 15

(1) Deținătorul cu orice titlu este responsabil de urmărirea comportării în timp și de siguranța lucrărilor în condițiile prevăzute la art. 13 lit. b).

(2) În condițiile prevăzute la art. 13 lit. b), deținătorul cu orice titlu al barajului trecut în postutilizare prezintă rapoarte anuale de comportare a construcțiilor la comisia de avizare centrală sau teritorială, în funcție de categoria de importanță a lucrării.

(3) În cazul schimbării folosinței/folosințelor barajului la postutilizare, deținătorul cu orice titlu poate încheia acorduri cu titularii de investiție sau cu beneficiarii noilor folosințe, în condițiile legii, pentru ca aceștia să asigure monitorizarea pe perioada de postutilizare, inclusiv întocmirea și prezentarea rapoartelor prevăzute la alin. (2).

(4) În funcție de gradul de intervenție asupra barajului inițial, la postutilizare, acesta poate fi eliminat din evidențele REBAR și de sub incidența legislației siguranței barajelor.

Capitolul IV Procedura de abandonare a barajelor

Articolul 16

(1) Abandonarea barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B se propune de către deținătorii cu orice titlu și se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de autoritatea publică centrală din domeniul apelor, pe baza avizului Comisiei centrale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B.

(2) Pentru barajele încadrate în categoriile de importanță C și D, abandonarea se aprobă prin acordul de funcționare în siguranță emis de către Administrația Națională „Apele Române” în cazul barajelor din administrare, respectiv de către administrațiile bazinale de apă, pentru barajele altor deținători cu orice titlu, în baza avizului comisiilor teritoriale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, în funcție de localizarea barajului propus pentru abandonare.

Articolul 17

Se poate propune abandonarea barajelor în următoarele situații:

- a) ca urmare a solicitării deținătorului cu orice titlu al barajului, atunci când acesta este singurul beneficiar al folosințelor asigurate;
- b) ca urmare a solicitării deținătorului cu orice titlu și cu acceptul beneficiarilor folosințelor, alții decât deținătorul, inclusiv al reprezentanților comunităților protejate la inundații de amenajarea hidrotehnică realizată de baraj;
- c) ca urmare a solicitării deținătorului cu orice titlu, în cazul unor soluții de modernizare a amenajării hidrotehnice;
- d) ca urmare a solicitării deținătorului cu orice titlu, în cazul unor proiecte de postutilizare;
- e) ca urmare a dispoziției autorităților competente, în urma unor expertize conform legislației siguranței barajelor sau sistemului calității în construcții, realizate de experți certificați, din care rezultă că nu se pot îndeplini exigențele de performanță necesare conform legislației în vigoare, barajul respectiv reprezentând un factor de risc inacceptabil pentru populație, obiective socioeconomice, mediu sau proprietate. Situația se aplică și în cazul barajelor fără deținător, pe baza unor evaluări privind starea barajului care pot fi realizate de experți certificați, specialiști sau de personalul tehnic propriu al Administrației Naționale „Apele Române”;
- f) prin hotărâri judecătorești definitive sau pe cale administrativă, după caz, conform prevederilor art. 32 și 33 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 18

Pentru abandonarea barajelor sunt necesare următoarele:

- a) expertiza cea mai recentă privind siguranța barajului întocmită, conform prevederilor legale, de un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor pentru categoria de importanță a barajului analizat. În cazul unor evenimente care au afectat starea de siguranță a unui baraj (incidente, avarii sau accidente), un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor întocmește un referat tehnic privind evenimentul și efectele acestuia asupra barajului, conform competențelor. Expertizele sau referatele tehnice trebuie să recomande abandonarea barajului din cauza neîndeplinirii exigențelor de performanță și a criteriilor de siguranță prevăzute de legislația în vigoare;
- b) o documentație tehnică de proiectare pentru abandonarea barajului, întocmită de o societate specializată în domeniu pentru acest tip de lucrări, care ia în considerare expertiza sau referatul tehnic privind siguranța barajului prevăzute la lit. a). Documentația conține, în mod obligatoriu, programul de urmărire a comportării în timp (monitorizare) a barajului pe perioada lucrărilor de abandonare, valabil pentru întreaga perioadă a lucrărilor. Vor fi urmărite aspecte privind siguranța construcțiilor și a instalațiilor, a personalului propriu, a populației din zona potențial afectată, a obiectivelor socioeconomice, a mediului și a proprietății;

c) referatul de expertizare-avizare pentru documentația tehnică de abandonare întocmit de către un expert certificat de autoritatea publică centrală din domeniul apelor pentru evaluarea siguranței barajelor, în funcție de categoria de importanță a obiectivului analizat;

d) avizarea referatului de expertizare-avizare în vederea emiterii acordului de funcționare în siguranță, conform Ordinului ministrului apelor și protecției mediului nr. 105/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 19

(1) Pe toată perioada lucrărilor de abandonare a barajului, deținătorul cu orice titlu este responsabil de urmărirea comportării în timp și de siguranța construcțiilor hidrotehnice, a personalului, a populației, a obiectivelor socioeconomice, a mediului și a proprietății.

(2) În cazul în care lucrările de abandonare au o durată mai mare de un an de la începerea acestora, deținătorul cu orice titlu prezintă rapoarte anuale de informare privind stadiul lucrărilor și menținerea condițiilor de siguranță la comisia de avizare centrală sau teritorială, în funcție de categoria de importanță a lucrării.

(3) Barajul aflat în procedură de abandonare se păstrează în evidențele REBAR și sub incidența legislației siguranței barajelor până la finalizarea procedurii.

Capitolul V Dispoziții finale

Articolul 20

Referatul de expertizare-avizare pentru documentațiile tehnice de proiectare privind trecerea în conservare, postutilizare sau abandonare a barajelor, care se avizează în vederea emiterii acordului de funcționare în siguranță, are următorul conținut general orientativ, care se poate adapta în funcție de specificul lucrării și documentației:

I. piese scrise:

1. obiectul referatului de expertizare-avizare;
 2. date generale privind construcțiile, amenajarea și schema de amenajare;
 3. date generale privind investiția propusă (trecere în conservare, postutilizare sau abandonare):
 - 3.1. date generale, necesitatea realizării investiției;
 - 3.2. date privind amplasamentul și condițiile naturale;
 - 3.3. prevederi generale privind investiția;
 - 3.4. clasa și categoria de importanță, conform normativelor naționale în vigoare;
 - 3.5. alte prevederi ale documentației tehnice, inclusiv urmărirea comportării în timp (monitorizarea);
 4. criteriile de proiectare, standarde și norme de proiectare utilizate;
 5. analiza critică a documentației de proiectare:
 - 5.1. siguranța hidraulică (la ape mari);
 - 5.2. siguranța structurală (rezistență, stabilitate);
 - 5.3. programul de urmărire a comportării în timp;
 6. recomandări;
 7. concluzii;
- II. piese desenate (anexe grafice).

Articolul 21

În cazul în care deținătorul cu orice titlu al barajului propus pentru trecere în conservare, postutilizare sau abandonare nu are competența necesară analizei referatului tehnic prevăzut la art. 7 lit. a) și art. 13 lit. a) sau expertizei, respectiv referatului tehnic privind evenimentul prevăzute la art. 18 lit. a), acesta poate solicita ca referatul tehnic să fie analizat și avizat de Comisia centrală de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B, respectiv de către una dintre comisiile teritoriale de avizare a documentațiilor de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, în funcție de localizarea barajului.

Articolul 22

Prevederile prezentei proceduri sunt obligatorii pentru toți deținătorii cu orice titlu de baraje pentru retenții de apă, de diguri și baraje care realizează depozite de deșeuri industriale, precum și de alte lucrări hidrotehnice incluse în categoria barajelor, indiferent de mărimea și gradul de risc asociat acestora.
